

Dz. U. 2007 Nr 23 poz. 136

U S T A W A

z dnia 12 stycznia 2007 r.

o drogowych spółkach specjalnego przeznaczenia

**Opracowano na
podstawie t.j.:
Dz. U. z 2021 r.
poz. 1469, z 2026
r. poz. 176.**

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki tworzenia oraz zasady działalności drogowych spółek specjalnego przeznaczenia do przygotowania lub realizacji przedsięwzięć w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470, z późn. zm.¹⁾), zwanych dalej „przedsięwzięciami drogowymi”.

2. Ustawy nie stosuje się do dróg krajowych w miastach na prawach powiatu, zarządzanych przez prezydenta miasta.

Art. 2. 1. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze kierunki rozwoju sieci drogowej, w tym w szczególności zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej, potrzebę przebudowy infrastruktury drogowej związaną z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju kraju, ustala przedsięwzięcia drogowe spośród zadań planowanych do wykonania przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

2. W celu przygotowania lub realizacji przedsięwzięć drogowych ustalonych zgodnie z ust. 1, minister właściwy do spraw transportu, działając w imieniu Skarbu Państwa, tworzy drogowe spółki specjalnego przeznaczenia, zwane dalej „spółkami”.

Art. 3. 1. Spółka może być zawiązana i działa w formie spółki akcyjnej.

2. Zawiązując spółkę minister właściwy do spraw transportu obejmuje, w imieniu Skarbu Państwa, wszystkie akcje.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 471, 1087 i 2338 oraz z 2021 r. poz. 54, 720 i 1005.

3. Kapitał zakładowy spółki wynosi nie mniej niż 1 000 000 zł i jest pokrywany wkładem pieniężnym lub aportem, przy czym wkład pieniężny nie może być niższy niż 500 000 zł.

[4. Akcje spółki są imienne.]

5. (uchylony)

6. Minister właściwy do spraw transportu ustala statut spółki.

7. (uchylony)

8. Zarząd spółki składa się z nie mniej niż 3 i nie więcej niż 5 osób. Członków zarządu spółki powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw transportu spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w zakresie zarządzania, finansów, drogownictwa lub transportu drogowego.

9. Rada nadzorcza spółki jest powoływana i odwoływana przez ministra właściwego do spraw transportu i składa się z nie mniej niż 5 i nie więcej niż 7 członków. W skład rady nadzorczej spółki wchodzi po jednej osobie wyznaczonej przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

10. Oświadczenia woli składane spółce przez Skarb Państwa wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Przepisu art. 303 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 i 2320) nie stosuje się.

11. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do spółki stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych.

Art. 4. 1. Celem działalności spółki jest przygotowanie lub realizacja przedsięwzięcia drogowego.

2. Spółka realizuje cel, o którym mowa w ust. 1, przez:

- 1) budowę, przebudowę, remont, utrzymanie lub ochronę dróg, w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 1a) przygotowanie, wdrożenie, budowę lub eksploatację systemu elektronicznego poboru opłat elektronicznych, o którym mowa w art. 13i ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) wykonywanie obowiązków zarządcy drogi w zakresie ustalonym w art. 20 pkt 2–7 i 9–20 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

**Przepis
uchylający ust. 4
w art. 3 wejdzie w
życie z dn.
18.02.2027 r. (Dz.
U. z 2026 r. poz.
176).**

- 3) sporządzanie dokumentacji do decyzji: o ustaleniu lokalizacji drogi, o ustaleniu lokalizacji autostrady, o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu albo o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz dokumentacji do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o pozwoleniu na budowę, o pozwoleniu na użytkowanie, a także innej dokumentacji niezbędnej do przygotowania lub realizacji przedsięwzięcia drogowego;
- 4) występowanie z wnioskami o wydanie decyzji, o których mowa w pkt 3;
- 5) nabywanie nieruchomości pod drogi w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa;
- 6) gospodarowanie nieruchomościami przeznaczonymi lub zajętyymi pod drogi w zakresie określonym w umowie, o której mowa w art. 6 ust. 1;
- 7) pobieranie opłat za przejazd autostradą, o których mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2268 oraz z 2021 r. poz. 802 i 1005);
- 8) pobieranie opłat za przejazdy przez obiekty mostowe i tunele zlokalizowane w ciągach dróg krajowych;
- 8a) (uchylony)
- 9) organizację finansowania powierzonego spółce przedsięwzięcia drogowego;
- 10) inną działalność bezpośrednio związaną z przygotowaniem lub realizacją powierzonego spółce przedsięwzięcia drogowego, nienaruszającą zasad wolnej konkurencji.

3. Spółce przysługuje wynagrodzenie prowizyjne za wykonanie powierzonego jej przedsięwzięcia drogowego, z wyłączeniem przypadku, w którym spółce powierzono pobieranie opłat stanowiących jej przychód.

4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3, ustala się do wysokości do 3,5% wartości przedsięwzięcia drogowego uwzględniającej w szczególności wartość kosztorysową tego przedsięwzięcia.

5. W przypadku powierzenia spółce pobierania opłat, o których mowa w ust. 2 pkt 7 i 8, w umowie określonej w art. 6 ust. 1, wpływy z tych opłat mogą stanowić przychód spółki, jeżeli umowa tak stanowi.

6. Zysk spółki po opodatkowaniu spółka przeznacza na finansowanie realizacji powierzonego przedsięwzięcia drogowego lub przekazuje na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym.

7. Przepisów ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 16) nie stosuje się.

Art. 5. 1. Do udzielania przez spółkę zamówień, których przedmiotem są dostawy, usługi lub roboty budowlane, stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129), z uwzględnieniem ust. 2.

2. Spółka może zawrzeć umowę koncesji na roboty budowlane lub usługi jako zamawiający w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2021 r. poz. 541) lub umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym jako podmiot publiczny w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 711 i 2275 oraz z 2021 r. poz. 868).

Art. 5a. W przypadku gdy spółka wykonuje obowiązek zarządcy drogi, o którym mowa w art. 20 pkt 12 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, przepis art. 20h tej ustawy stosuje się odpowiednio.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw transportu zawiera ze spółką umowę określającą zakres i warunki przygotowania lub realizacji przedsięwzięcia drogowego.

2. Projekt umowy, o której mowa w ust. 1, opracowuje spółka w terminie 2 miesięcy od dnia wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego, na podstawie wytycznych co do technicznych i finansowych warunków przedsięwzięcia drogowego ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu.

3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu umowy, o którym mowa w ust. 2, opiniuje warunki tej umowy w zakresie dotyczącym swoich zadań wynikających z odrębnych przepisów, a powierzanych na mocy umowy spółce.

4. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad jest obowiązany do współdziałania ze spółką w wykonaniu umowy, o której mowa w ust. 1, w zakresie go dotyczącym, związanym z realizacją przez spółkę przedsięwzięcia drogowego.

5. Bank Gospodarstwa Krajowego opiniuje warunki projektu umowy, o którym mowa w ust. 2, w zakresie sposobu i terminów wypłaty z Krajowego Funduszu Drogowego wynagrodzenia spółki lub należności z tytułu finansowania przedsięwzięcia drogowego.

6. Warunki umowy, o której mowa w ust. 1, wymagają uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Art. 7. Umowa, o której mowa w art. 6 ust. 1, odpowiednio do zakresu przedsięwzięcia drogowego, określa w szczególności:

- 1) cel i przedmiot przedsięwzięcia drogowego, z określeniem, które z zadań wymienionych w art. 4 ust. 2 zostają powierzone spółce;
- 2) harmonogram przygotowania lub realizacji przedsięwzięcia drogowego;
- 3) normy jakościowe, wymagania i standardy stosowane przy realizacji przedsięwzięcia drogowego;
- 4) łączną wartość środków przewidzianych na przygotowanie lub realizację przedsięwzięcia drogowego będącego przedmiotem umowy, z podaniem przewidywanych źródeł ich pochodzenia oraz warunków ich przekazywania na finansowanie przedsięwzięcia drogowego;
- 5) szczegółowe warunki realizacji zadań powierzonych spółce;
- 6) szczegółowe warunki przejęcia od Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dokumentacji dotyczącej przygotowania lub realizacji przedsięwzięcia drogowego stanowiącego przedmiot umowy;
- 7) tytuł prawny do korzystania z nieruchomości położonych w granicach pasa drogowego, nabytych przez spółkę lub przejętych od Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad;
- 8) tytuł prawny do nieruchomości udostępnianych przez spółkę wykonawcom lub operatorom lub sposób korzystania przez wykonawcę lub operatora z tych nieruchomości;
- 9) warunki korzystania przez spółkę z budynków, budowli i innych urządzeń usytuowanych w granicach pasa drogowego;
- 10) warunki poboru opłat za przejazd autostradą;
- 10a) (uchylony)
- 11) wysokość i warunki wypłaty wynagrodzenia spółki;
- 12) warunki zwrotu przez spółkę pasa drogowego drogi objętej przedsięwzięciem drogowym oraz dokumentacji dotyczącej tego przedsięwzięcia na rzecz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, po rozwiązaniu umowy;
- 13) obowiązki spółki w zakresie określania w umowach zawieranych w związku z przygotowaniem lub realizacją przedsięwzięć drogowych zakresu

odpowiedzialności wykonawców za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w formie kar umownych;

- 14) zakres odpowiedzialności stron;
- 15) sposób rozstrzygania sporów wynikłych na tle realizacji umowy;
- 16) warunki zmiany i rozwiązania umowy;
- 17) zasady wzajemnych rozliczeń w razie rozwiązania umowy.

Art. 7a. 1. Prawa i obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych lub postanowień wydanych na rzecz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dotyczących przygotowania lub realizacji przedsięwzięcia drogowego stanowiącego przedmiot umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, przechodzą z mocy prawa na drogową spółkę specjalnego przeznaczenia, z dniem zawarcia tej umowy.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, wszczętych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad i niezakończonych przed dniem zawarcia umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, decyzją administracyjną lub postanowieniem w miejsce Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad wstępuje z mocy prawa drogową spółka specjalnego przeznaczenia, z dniem zawarcia tej umowy.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do umów lub porozumień zawartych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad dotyczących przygotowania lub realizacji przedsięwzięcia drogowego stanowiącego przedmiot umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1.

4. Drogowa spółka specjalnego przeznaczenia staje się administratorem danych osobowych, których administratorem był Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, w związku z decyzjami administracyjnymi i postanowieniami, o których mowa w ust. 1, jak również sprawami, o których mowa w ust. 2, oraz umowami i porozumieniami, o których mowa w ust. 3.

Art. 8. 1. Przygotowanie lub realizację przedsięwzięcia drogowego powierzonego spółce, w tym wynagrodzenie spółki, finansuje się:

- 1) ze środków pochodzących z budżetu państwa ustalonych w ustawie budżetowej;
- 2) ze środków bezzwrotnych Unii Europejskiej;
- 3) ze środków Krajowego Funduszu Drogowego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym;
- 4) z pożyczek lub kredytów zaciąganych przez spółkę lub Skarb Państwa;
- 5) z emisji obligacji;

- 6) ze środków własnych spółki;
- 7) z innych tytułów.

2. Przygotowanie lub realizacja przedsięwzięcia drogowego powierzonego spółce może być finansowana z wpływów z opłat, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 7 i 8, jeżeli umowa, o której mowa w art. 6 ust. 1, tak stanowi.

3. Spółce mogą być udzielone przez Skarb Państwa gwarancje i poręczenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2021 r. poz. 442).

4. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 3, są zwolnione z opłat prowizyjnych.

5. Na zabezpieczenie spłaty kredytów lub pożyczek spółka może dokonywać na rzecz instytucji kredytujących cesji wpływów z tytułu wykonywania prawa poboru opłat, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 7 i 8.

6. Jeżeli przedsięwzięcie drogowe jest finansowane z wykorzystaniem środków, o których mowa w ust. 1 pkt 3:

- 1) uwzględnia się je w planie finansowym Krajowego Funduszu Drogowego;
- 2) spółka zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę określającą sposób i terminy wypłat na rzecz wykonawców przedsięwzięć drogowych ze środków Krajowego Funduszu Drogowego.

Art. 9. 1. W celu realizacji przedsięwzięcia drogowego lub jego części spółka może zawrzeć z wykonawcą umowę na eksploatację drogi, z zastrzeżeniem *art. 9a*.

2. Do wyboru wykonawcy oraz do zawierania umów, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, z zastrzeżeniem art. 10.

3. Spółka może powierzyć wykonawcy, o którym mowa w ust. 1, pobieranie opłat, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 7–8a.

Art. 9a. (uchylony)

Art. 9b. Warunki umowy, o której mowa w art. 9, wymagają uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Art. 10. 1. Ogłoszenie o zamówieniu na eksploatację drogi powinno, oprócz elementów właściwych dla wybranego trybu udzielania zamówień, zawierać także informację o technicznych i ekonomiczno-finansowych założeniach zamówienia.

2. Dokumenty zamówienia, o którym mowa w ust. 1, powinna zawierać także:

- 1) obowiązek złożenia oświadczenia przez uczestnika postępowania, że jego wspólnicy albo akcjonariusze, którzy dysponują bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu lub którzy posiadają bezpośrednio co najmniej 20% udziałów lub akcji w innej spółce kapitałowej, nie ubiegają się o zawarcie umowy, o której mowa w art. 9 ust. 1, dotyczącej tego samego postępowania;
- 2) obowiązek złożenia przez uczestnika postępowania wykazu jednostek z nim powiązanych w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

Art. 11–14. (pominięte)

Art. 15. 1. Koszty utworzenia spółki, w tym środki na pokrycie kapitału zakładowego i koszty podjęcia działalności spółki oraz środki na podwyższenie kapitału zakładowego spółki, ponosi minister właściwy do spraw transportu.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być pokrywane, na wniosek ministra właściwego do spraw transportu, ze środków Krajowego Funduszu Drogowego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 12 lutego 2007 r.